

College van burgemeester en wethouders

Voorstel

== VERTROUWELIJK ==

Vergadering van 3 september 2024

Zaaknummer: 2024-0080190

Dit voorstel is niet openbaar op basis van:

2. Het openbaar maken van informatie blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

- a. de betrekkingen van Nederland met andere landen en staten en met internationale organisaties;
- b. de economische of financiële belangen van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen, in geval van milieu-informatie slechts voor zover de informatie betrekking heeft op handelingen met een vertrouwelijk karakter;

Definitief bod gemeente Papendrecht in kader van de Spreidingswet

Behandelend ambtenaar: [REDACTED]

Bevoegde portefeuillehouder: Arno Janssen

Betrokken portefeuillehouder(s): Margreet van Driel;

Wettelijke basis (aanvullend)

Ogv art 169, lid 2 en 3 Gemeentewet dient het college de raad de inlichtingen te geven, die de raad nodig heeft voor zijn taak, waaronder inlichtingen op verzoek. De bepalingen dienen ruim te worden uitgelegd.

Fatale termijn:

Op 5 september komt de Regionale Regietafel Opvang Vluchtelingen ZHZ (RRT) bijeen over het definitieve bod van de regio Zuid-Holland Zuid. Het college dient voor die datum tot besluitvorming te komen over het definitieve bod van gemeente Papendrecht.

Gevraagd besluit

Het college besluit om:

1. Het definitieve bod van gemeente Papendrecht in het kader van de Spreidingswet vast te stellen.
2. De raadsinformatiebrief over Definitieve bod van gemeente Papendrecht in het kader van de Spreidingswet vast te stellen.
3. De raadsinformatiebrief over Definitieve bod van Papendrecht in het kader van de Spreidingswet te verzenden naar de gemeenteraad.

Inhoud

Inleiding

Op 1 februari 2024 is de Spreidingswet in werking getreden. Hiermee hebben gemeenten een wettelijke taak om asielopvang te realiseren. In dit kader heeft het college op 2 juli jl. een besluit genomen over het voorlopige bod van Papendrecht. Daarbij heeft het college geheimhouding opgelegd op het voorlopig bod. De raad heeft besloten dat de geheimhouding op 5 september opgeheven wordt.

Direct aansluitend op het collegebesluit van 2 juli hebben raadsleden gedurende twee weken gelegenheid gehad hun wensen-en-bedenkingen over dit voorlopige bod kenbaar te maken. Van deze gelegenheid heeft één fractie gebruik gemaakt. Nu de wensen-en-bedenkingen procedure is afgerond, kan het college een definitief besluit nemen over het bod van Papendrecht.

In het bijgevoegde memo is het definitieve bod van Papendrecht uitgewerkt. Hierin zijn de door raadsleden ingebrachte wensen-en-bedenkingen beschreven en van een reactie voorzien. Ook gaat het memo in op een relevante ontwikkeling bij locatie Weteringsingel 14, waardoor meer Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen (AMV-ers) op deze locatie gehuisvest kunnen worden. Dit geeft aanleiding om de samenstelling van het bod aan te passen. Het memo sluit af met een voorstel voor het definitieve bod en de wijze waarop hierover extern en met de raad wordt gecommuniceerd.

Beoogd effect

Papendrecht levert naar vermogen en draagkracht een bijdrage aan de landelijke opgave op het gebied van vluchtelingenopvang. Daarbij is sprake van passende bijbehorende voorzieningen, maatschappelijk draagvlak en een financieel gezonde situatie.

Argumenten

1.1. Het bod past binnen de uitgangspunten van de langetermijnvisie vluchtelingen

Recent heeft de gemeenteraad de Langetermijnvisie vluchtelingen vastgesteld. De ambitie en uitgangspunten in deze visie zijn de basis voor het definitieve bod. De aanpassingen in het Papendrechtse bod vallen binnen dit kader.

1.2. Binnen de raad blijkt breed draagvlak voor de locaties en aanpalende voorzieningen in het voorlopige bod

Het gegeven dat er vanuit de raad maar één reactie is gekomen tijdens de wensen-en-bedenkingen procedure, onderschrijft dat er binnen de raad breed draagvlak is voor het bod. De fractie die de reactie heeft ingediend, plaatst bedenkingen bij het opnieuw aanleggen van een slaapschip aan de Anthony Fokkerweg en uit wensen ten aanzien van de locatie Weteringsingel 14. De ingediende reactie en de beantwoording hierop van het college, is opgenomen in het memo waarin het definitieve bod is uitgewerkt.

1.3. Onverwacht doet de gelegenheid zich voor in het pand Weteringsingel 14 meer AMV-ers te huisvesten

In een recent gesprek met het COA en de gemeente heeft de eigenaar aangegeven dat ook de begane grond beschikbaar is en daarmee het hele pand. De eigenaar wil het gehele pand aan het COA voor 5 jaar verhuren en die tijd benutten om een (her)ontwikkeling op deze locatie nader uit te werken. Het COA is enthousiast over dit bod en ziet mogelijkheden het aantal AMV-ers op deze locatie te verhogen naar 70 tot 80 personen.

1.4. Weteringsingel 14 biedt wellicht ook mogelijkheden voor een ISK-onderwijslocatie

De AMV-ers die gehuisvest worden, moeten ook onderwijs krijgen op een ISK-onderwijslocatie. De gemeente is hiervoor aan zet. Een optie kan zijn tijdelijke units op een deel van het parkeerdak te plaatsen. Dit vraagt overleg met het COA en nader onderzoek naar de draagkracht van de constructie, de kosten en dekkingsmogelijkheden.

1.5. De kade aan de Anthony Fokkerweg wordt aangewezen als back-up voorziening

In het definitieve bod realiseert Papendrecht in totaal maximaal 130 AMV-plekken. AMV-plekken vragen meer van een gemeente dan een reguliere opvangplek, denk bijvoorbeeld aan het bieden van een ISK-onderwijslocatie. De kade aan de Anthony Fokkerweg wordt daarom aangewezen als back-up voorziening, in plaats van hier direct al een schip neer te leggen. De locatie is achter de hand en kan ingezet worden zodra de druk op de landelijke opvangketen in crisissituatie komt. Hiermee kan op relatief snelle wijze aanvullende opvangcapaciteit in Papendrecht worden toegevoegd.

Er is bestuurlijk overleg geweest met GKN Fokker, huurder van de kade. Zij gaan akkoord met een tijdelijke gebruik voor opvang van vluchtelingen, mits vooraf afstemmingsoverleg plaatsvindt wanneer de situatie zich voor gaat doen. Met het waterschap vindt nog overleg plaats voor 3 september. Verwacht wordt dat het waterschap ook een positief standpunt inneemt, gezien de eerdere medewerking van het waterschap en het feit dat Fokker ook al akkoord is.

2.1. De raadsinformatiebrief is grotendeels gebaseerd op het memo waarin het definitief bod is uitgewerkt.

In de raadsinformatiebrief wordt het definitieve bod toegelicht en een reactie gegeven op de ingediende wensen-en-bedenkingen. De raadsinformatiebrief heeft zodoende een zelfde opbouw als het memo.

3.1. Deze raadsinformatiebrief wordt verzonden onder embargo tot 5 september

Op het voorlopig bod rust geheimhouding. De raad heeft op 11 juli jl. besloten dat de geheimhouding vervalt op donderdag 5 september as.. Het is van belang dat de raad snel na het collegebesluit op 3 september wordt geïnformeerd. Tegelijkertijd mag die inhoud nog niet openbaar worden. Ook omdat op 4 september omwonenden in de middag een brief ontvangen en aan het eind van de dag een persbericht uitgaat.

Kanttekeningen

1.1. In het definitieve bod komt Papendrecht verder af te staan van de indicatieve opgave voor de Spreidingswet

Papendrecht heeft in het kader van de Spreidingswet een indicatieve opgave van 183 opvangplekken voor asielzoekers, waarvan 16 voor AMV-ers. Ten opzichte van het voorlopige bod neemt in het definitieve bod het totaal aantal opvangplekken af (van 150 naar 130), maar komen er wel meer AMV-plekken in Papendrecht (van 100 naar 130). Alhoewel de Oekraïne-opvang niet meetelt in de opgave voor de Spreidingswet, moet opgemerkt worden dat Papendrecht met 50 opvangplekken binnen Zuid-Holland Zuid het laagste aantal plekken voor die doelgroep biedt. Daar ligt dus ook nog een opgave.

1.2. De aanpassingen in het definitieve bod zijn in een belronde afgestemd met de fractievoorzitters

De eigenaar van het pand Weteringsingel deed zijn aanbod tegen het einde van de wensen-en-bedenkingen procedure over het voorlopig bod. Zodoende kon een mogelijke vergroting van de opvanglocatie hierin niet meer meegenomen worden. Om snel te kunnen schakelen in deze vakantieperiode, heeft de coördinerend portefeuillehouder een telefonische ronde gedaan langs de fractievoorzitters. Onder de fractievoorzitters blijkt grote steun voor het gewijzigde aantal AMV-ers op de Weteringsingel. Daarbij hebben de fractievoorzitters ook aangegeven de telefonische belronde voldoende te vinden en geen behoefte te hebben aan het opnieuw aanbieden van een aangepast voorstel via een wensen- en bedenkingenprocedure.

1.3. Een ISK-onderwijslocatie voor AMV-ers in het pand Weteringsingel 14 strekt niet ter vervanging van de ISK-locatie Schoorweg

Ten behoeve van de AMV-opvanglocaties in Papendrecht en omliggende gemeenten, zet Papendrecht in op ISK-onderwijs binnen de gemeentegrenzen. Aangezien de huidige ISK-locatie aan de Schoorweg tijdelijk is, wordt hiervoor een vervangende locatie binnen Papendrecht gezocht.

1.4. Een groter aantal AMV-ers in het pand Wetersingel geeft meer druk in het centrumgebied

Het college hecht veel waarde aan een aantrekkelijk en veilig centrumgebied. Samen met de Stichting BIZ centrum Papendrecht en de werkgroep KVO (Keurmerk Veilig Ondernemen) De Meent heeft de gemeente hierop de afgelopen twee jaar veel inzet gepleegd. Met het vergroten van de omvang van de opvang van 50 naar 80 AMV-ers neemt het risico toe dat er, zeker in de beginfase, overlast wordt ervaren door omliggende ondernemingen en omwonenden. In de inrichtingsfase maken COA en gemeente afspraken over leefbaarheid en veiligheid rond de opvanglocatie. Het college wordt geadviseerd in dit kader specifiek een overleg in te plannen met het bestuur van de Stichting BIZ en een (eventuele) afvaardiging van de werkgroep KVO De Meent, zodat hun aandachtspunten meegenomen kunnen worden. Dit overleg moet vóór de inloopbijeenkomst voor ondernemers georganiseerd worden en is aanvullend.

Financiën

Financieel is er nog veel onduidelijk over de effecten van de Spreidingswet. Het ministerie van Justitie & Veiligheid (J&V) werkt de financiële componenten nog uit. In de tweede helft van dit jaar wordt de langetermijnvisie uitgewerkt naar een concreet maatregelenpakket inclusief kostenraming. Hierbij worden ook de effecten van de locaties in dit bod in beeld gebracht. Op dat moment wordt inzichtelijk wat dat kosten van dat maatregelenpakket zijn en hoe deze opwegen tegen de inkomsten die we als gemeente ontvangen in het kader van de opvang.

Uitvoering

Na het collegebesluit op 3 september wordt hierover naar raad, omwonenden, omliggende bedrijven en pers gecommuniceerd. Dit is in dit voorstel uitgebreid toegelicht onder het kopje communicatie.

COA en de gemeente sluiten een bestuursovereenkomst voor de opvang in het pand Weteringsingel 14. Het COA heeft recent een eerste concept aangeleverd. Deze moet vanuit de gemeente nog worden beoordeeld. In de bestuursovereenkomst maken COA en gemeente afspraken over de vestiging van de opvanglocatie, het maximum aantal personen, de verblijfsduur, aanspraak op financiën en aanvullende afspraken. Het college legt de concept bestuursovereenkomst met een wensen-en-bedenkingenprocedure voor aan de gemeenteraad. Na afloop van deze procedure neemt het college een definitief besluit over het aangaan van de overeenkomst.

COA en de eigenaar van het pand Weteringsingel 14 sluiten een huurovereenkomst. De gemeente is hierin geen partij.

Communicatie & participatie

Na de besluitvorming door het college op 3 september over het definitieve bod, wordt op woensdag 4 september gecoördineerd gecommuniceerd naar de raad, direct betrokkenen, omwonenden en publiek. Dit gebeurt in afstemming met het COA en de betrokken eigenaren van de locaties. Het college wordt gevraagd de raadsinformatiebrief vast te stellen en kennis te nemen van de de brieven voor omwonenden en ondernemers, en het persbericht. De concepten zijn bij dit collegevoorstel gevoegd.

Wat betreft de volgorde van communiceren wordt aangesloten bij de werkwijze die we eerder hebben gehanteerd na besluitvorming over de opvanglocaties Seringenstraat en Poldermolen. Dat betekent dat op woensdag 4 september:

- eerst de raad via een raadsinformatiebrief onder embargo wordt geïnformeerd;
- vervolgens ontvangen omwonenden en omliggende bedrijven later op diezelfde dag een brief en worden zij uitgenodigd voor informatiebijeenkomsten;
- afsluitend gaat aan het einde van de dag het persbericht uit.

Voor omwonenden en omliggende bedrijven worden afzonderlijke bijeenkomsten georganiseerd. Zo kan de informatie-uitwisseling beter afgestemd worden op deze verschillende doelgroepen. De informatiebijeenkomsten vinden plaats op 16 en 23 september. Bij het bepalen van het verspreidingsgebied van de brieven is een gebruikelijke straal van circa 300 meter gehanteerd, waarbij zoveel als mogelijk logische grenzen op de kaart zijn getrokken. Om te zorgen dat ook bewoners buiten deze straal goed geïnformeerd zijn, wordt gezorgd dat op de gemeentelijke website de informatie over de asielopvang makkelijk te vinden en actueel is.

Duurzaamheid & ecologie

Als gemeente, maar ook het COA, zetten we in op meer duurzame opvang (minimaal 5 jaar) en multi-inzetbare opvangplekken. In multi-inzetbare opvanglocaties kunnen ook andere groepen woningzoekenden ondergebracht zijn. Daarbij wordt gedacht aan spoedzoekers, studenten of jongeren. Deze groepen kunnen gelijktijdig of na elkaar op de locatie gehuisvest zijn. Hierop zetten we ook in voor de locatie Weteringsingel 14.

ICT

Niet aan de orde.

Alle relevante stukken zijn voor u ter inzage gelegd.